

INFANTESA (1908-1921)

Reproducció del text: Carme Arnau. *Mercè Rodoreda: un viatge entre paraules i flors*. Girona; Fundació Caixa de Girona, 1999. P. 7-16.

Una infantesa feliç

«Recordo la sensació d'estar a casa quan, abocada a la barana del terrat, veia caure damunt de la gespa i les hortènsies les flors blaves de la xicranda. No sabré explicar-ho mai; mai no m'he sentit tan a casa com quan vivia a casa del meu avi amb els meus pares»

Mercè Rodoreda «Imatges d'infantesa»

En prologar *Mirall trencat*, l'any 1974, Mercè Rodoreda va escriure: «Vinculada a les flors, sense flors durant anys, vaig sentir la necessitat de parlar de flors i que el meu protagonista fos un jardiner.» I és que, com apunta aquest personatge: «Un jardiner és una persona diferent de les altres i això ens ve de tractar amb flors». L'autora es refereix al fet que la primera novel·la que va acabar, després del seu llarg exili, va ser, justament, *Jardí vora el mar*, protagonitzada per un vell jardiner, l'escenari principal de la qual és un jardí esplèndid, on proliferen tota mena de flors, algunes corrents, d'altres exòtiques, que la novel·lista demostra conèixer profundament. I com tantes coses en el cas de Mercè Rodoreda, aquesta «vinculació» arrenca de la seva infantesa.

En efecte, Mercè Rodoreda, l'autora més universal de la narrativa catalana contemporània, va néixer el mes d'octubre de 1908, en una torreta amb jardí del barri de Sant Gervasi. Va ser la filla única d'un matrimoni atret per la literatura i pel teatre, i va viure en un ambient alegre i una mica bohemí en el qual destacava la figura del seu avi matern, Pere Gurguí, antic redactor de *La Renaixença* i de *L'Arc de Sant Martí*, de fet, la figura de l'avi va ser molt important per a Mercè Rodoreda perquè li va inculcar un profund catalanisme que la va acompanyar tota la vida -amb moments molt difícils, lluny del seu país- i, també, una intensa atracció per les flors, unes flors que van presidir la seva infantesa i que ocuparan un lloc rellevant als contes i novel·les que escriurà. L'any 1910, l'avi va fer aixecar al jardí familiar un monument a la memòria de Jacint Verdaguer -que havia estat amic seu-, que esdevingué el centre de festes i de reunions: «una muntanyola de pedres grosses, amb cassoles plenes de terra per entremig on vivien romanins i dragoneres i voltada per una cinta de ciment rosat que ondulava per damunt de les pedres hi duia gravats els títols de les principals obres de Verdaguer, *El Canigó*, *L'Atlàntida...*», segons escriurà Mercè Rodoreda a «Imatges d'infantesa». Marcada per l'ambient familiar -el seu pare era un lletraferit, segons va apuntar ella mateixa en una entrevista-, fou una gran lectora, sobretot dels autors clàssics i moderns catalans: Lluïll, Verdaguer, Maragall, Sagarra, Carner... Quan va complir vint anys es va casar amb el seu oncle, un «americano», Joan Gurguí, una figura ben bé de l'època -amb només catorze anys l'havien enviat a l'Argentina en busca de fortuna-, i un any després va néixer el seu únic fill.